

balmellén feszülő horogkeresztre, de ő zavartalanul folytatta :

— Nagyon nehéz, és véleményem szerint a mozgalom szellemi sorsára nézve kritikus átmeneti időben élünk. Csofalkozik, hogy gondot okoz a munkatársak szerzése. Ki az összes zsidókkal és szabad utat minden alkotónak! — kezdetben én is így képzeltem. Am az emberek nem bírnak a hatalom megszerzésének élményétől szabadulni. Igen, ha keresztény volnék (Hauer hive vagyok) azt mondanám: mi lett volna, ha Jézus tanítványai maguk közt és másoknak mindig csak a hegyi beszédet olvasták volna fel? Akkor ma nem ülne Romában pápa. Ha egy kéziratküldeményt felbontok, már előre tudom a címét: „Öröklődési biológia“, „Családkutatás“ „Nevelés a népközösségre“ „A rög érzése“ és a harmadik sorban áll: „Prof. Günther írja . . .“ Egyetlen cikk sincsen, amelyben ne hajbókólnának „nagy vezérünk, Adolf Hitler“ előtt. Gyakran kérdezem magamtól, vajjon mi állana itten, ha a dolgok folyása más irányt vesz. A szolgáltságának ekkora foka undort kelt a jobb koponyákban: Maguknak tartják meg gondolataikat. Mindenütt ugyanaz a helyzet: a tudományban, a művészetben, a költészetben, a sajtóban — mindenütt közepesség és kontárság terpszkedik. Nézze csak meg új, „nemzeti“ ifjúsági irodalmunkat — mind a legvisszataszítóbb konjunkturális fércmunka. Nem mintha nem látnánk ezt. Fel, egészen a propagandaminisztériumig kétségbe vannak esve. De csak az „örök tegnapiak“ belső ellenállását akarják látni és a főök felett szemet hunynak.

A mézesheteknek vége. Munkában vagyunk. Az óriáshegyek előttünk. Minden lépés előre, ugy nagyban, mint kicsinyben egyaránt a fennállóval szembeni állásfoglalás, önmegismerés, kezdeményezés kellene, hogy legyen. Nem véglegesen megállani és önelégülten viszszatekinteni, nem kölcsönösen egymásra

ügyelni, hanem cselekvően segédkezni kellene.”

Kovács Imre: Hulló Magyarországnak . . . A „Válasz“ c. pesti folyóiratban megjelent cikk egy része.

„Két héttel ezelőtt, pünkösöd első napján délután három óraker Tápiószőlőnél a Tápió partján fehérbe öltözött „Szent Lélektől megszállt“ szektás magyar parasztok ereszkedtek térdre és széttárt karral a megfeszített Krisztusra emlékezve „új nyelveken szólva“ sokáig imádkoztak hangosan, majd belemerítkeztek a Tápió hullámaiba, mint jelképes sirba és abból büneiktől megtisztulva jöttek ki. Utána hozsánnára vonultak vissza házaikba, hogy nyugodtan várják a világ végének közeledtét, amely szerintük „a jelekből ítélve“ nincs messze.

Hódmezővásárhelyen a nyomorgó agrárszegények koplaló szektájának istentiszteletein üvöltve verik a földhöz magukat a hívők, hogy az ördögöt kiűzzék magukból, mert tulvilági életüket minmindenképen biztosítani akarják, ha már e világ nem nyújt nekik semmit.

Ibrányban a magtalanok szektája kimondta a halálos ítéletet önmaga felett, nem hoznak világra többé utódokat, nem kell gyerek, mert azok is ugy nyomorognának, mint ők, ezt pedig nem akarják. Pontot tesznek tehát mindennek a végére, nevezzék azt életnek, szenvedésnek, vagy akár az ember földi céljának. Feketébe öltöznek, a gyümölcsfákat kiirtják a tanya körül, csak az akácát türik meg. Ami életet jelent, az nem kell nekik.

Lent Baranyában, a pislogó életű, egykező magyar falvakban már feladta a paraszt a küzdelmet és letette a kemény parasztsors örökös harcának fegyverét, a kaszát. Nem lát többé célt az életben és az Istent is kihívja maga ellen, hogy pusztulása biztosabb legyen. Ugyanakkor ma még némán, leszorított ajakkal, de egyre fokozódó vitalitással és támadókedvvel áll a faji öntudatra ébredt, nagy-

német eszméért lelkesedő svábság a magyar faluk előtt, — mint egykor Odo-aker germán zsoldosai a római birodalom limesein — hogy a kellő pillanatot kihasználva megadják a kegyelemdőfést a vonagló baranyai magyarságnak.

... Két hétig jártam Matolcsy Máttyással Dél-Magyarországot és néztem a haldoklást. Most ... megjelenik előttem az egyik dráwaparti kisközség képe, amelynek templomtornyán minden este mozdulatlanul áll egy gólya és nézi a falut, amelyik elűzte őt. Nem kell a baranyai faluknak a gólya, még a látásától is irtóznak. Ebben a faluban is elzavarták a házakról, nem engednek nekik fészket rakni és amikor az utolsó gólyapár a templomtornyán kísérletezett, az egyiket

lelőtték. Árván maradt társa azóta minden este rászáll a templomtorny csillagjára, hogy tetemre hívja a falut. De a falu már nem válaszol.

A pusztuló, hulló magyarság szimbóluma a templomtornyán álló gólya; a fogyó halálraitelt magyarságé, amelyet ott lent már megmenteni nem lehet. Baranyában egymás után merülnek el a magyar községek a terjeszkedő németiség tengerében, s a haldokló magyar falukban Baranyától Tolnán és Fejérmegyén keresztül fel Budáig, egy nagy német nemzetiségű tömb van kialakulóban, amely elválasztja a Dunántult az ország törzsetől. És ha a Dunántul is elveszett, nincs többé Magyarország ..."

SZEMELVÉNYEK

Erről van szó. Mindannyian e halatlan században élünk, a dörgő gépek és sípolások között, a fémmadarak és elvátorok árnyékában ...

Mindannyian percről-percre látjuk, hogy a technika repülő kertjében a dolgok napról-napra ujjászületnek. Csak az ember lassítja lépteit. Még mindig valami másról beszél. Komplikál. Eltorzítja a feladatokat, elmájozza az éles kérdéseket, érzelmi mellékvágányokra siklatja a mindennapi anyagi valóságot. Lirai szándékokkal áll a rettentő üzemben. Boldog akar lenni. Epedten csókolgat még mindig egy préselt orgonavirágot. Halott kedvese: a mult után repes ...

Vessük le régi magunkat! Települjünk be az időbe. Csak ez a miénk. Legyünk kortársak. Ez a legnagyobb öröm. Itasuk be szívünkbe a zuhogó időt. Ez az egyetlen nyereségünk. Gondolkozunk a fémmadarakkal. Világos és egyszerű a dolog. Legyünk cselekvők. Cselekvők: a mérnökök, a laboránsok, a hadvezérek, a földmunkások s a kalapácsok lengetői. Egyedül a lírikus fekszik egész nap üvegkoporsóban ...

... Csak szükségszerű dolgoknak van létjogosultságuk.

... Csak a korszerű szándékok tervét ekesíti igazi termés ...

... Csak aki szeretettel, energiával és mosollyal él — az a kortársunk ...

A többi kifelé jár, világtalan ösvényeken bolyong.

Élete álélet s ha beszél, semmi köze hozzánk ...

A gép és a golyó megváltoztatja a világ arcát. Miért ne változzunk meg mi is? Testvér szorítsd meg a feléd nyújtott tiszta kezét. Hisz itt élünk, együtt, az időben.

Beszéljünk arról, amiről szó van.

(G. G.)

A kulturális állásfoglalás kérdéséhez. Az új tanult rétegeknek kell átvenniük a kisebbségi magyarság szellemi kiszolgálását. Ezért kellő öntudattal felkészülve tisztáznunk kell az utakat, melyeken a szellemi vezetés tiszta ügyét járhatjuk.

Ennek az új nemzedéknek, mely néhez küldelmekben, a kisebbségi életének